

మొదట సామంతులు.. తర్వాత స్వతంత్రులు

- కాకతీయులు మొదట రాష్ట్రకూటులకు, తర్వాత కళ్యాణి చాళుక్యులకు సామంతులుగా పనిచేశారు.
- తొలి కాకతీయులు జైనులు. దీనికి కారణం వారి సారథి ముచ్చలపల్లి రాష్ట్రకూటులు, కళ్యాణి చాళుక్యులు జైన మతస్థులు కావడం.
- బయ్యారం చెరువు శాసనం ప్రకారం కాకతీయులు రాష్ట్రకూటుల సామంతులుగా ఉండి గరుడ విహ్వన్ని రాజ లాంఛనంగా స్వీకరించారు.
- తొలి కాకతీయుల్లో కాకర్లగుండ్రం రాష్ట్రకూటుల సేనానిగా, సామంతుడిగా ఉండి కొరవి ప్రాంతాన్ని పాలించారు.
- రాష్ట్రకూటుల తర్వాత కాకతీయులు కళ్యాణి చాళుక్యులకు సామంతులుగా ఉండి అనుమకొండ విషయాన్ని పాలించారు.
- కళ్యాణి చాళుక్యుల నుంచి కాకతీయులు వరాహం చిహ్నాన్ని తమ రాజలాంఛనంగా స్వీకరించారు.
- కాకతీయులు - కాకతీయ చరిత్ర

సామంతుడితోపాటు యుద్ధాల్లో పాల్గొన్న ప్రోలరాజు సేవలకు మెచ్చి మొదటి సోమేశ్వరుడు అనుమకొండ విషయాన్ని వంశపారంపర్య హక్కుతో సామంత ప్రభువుగా గుర్తించాడు.

- రథ దశాదిపతి - గంగయ్య సాహితీ
- నమకాలిన రాజులు
- జైతుగి
- కృష్ణుడు
- రామచంద్రదేవుడు
- హరచంద్రదేవుడు
- రెండో నరసింహుడు
- ముమాడో నరసింహుడు
- సింహుడు
- మహాదేవుడు
- శంకరదేవుడు
- రెండో వీరబల్లాలకుడు

ముమాడో బల్లాలకుడు ఇతని కాలంలో కాకతీయ సామ్రాజ్యాన్ని విస్తరించి 68 సంవత్సరాలు దీర్ఘజయంగా పరిపాలించాడు.

దండయాత్రలు

- మల్లాల అనే కాకతీయ సేనాని నాయకత్వంలో దివిసీమన్న దండెత్తి చోడరాజైన పిన్న మహాదేవిని జయించాడు.
- పిన్నమహాదేవి కుమారుడైన జాయపసేనానిని తన గజసాహితీగా నియమించుకున్నాడు.
- చండోలుపై దండెత్తి రాజైన పృథ్వీశ్యురుడిని వధించి పృథ్వీశ్యుర శిర కండాక త్రీడా విసేస అనే బిరుదును పొందాడు.
- మనుమసిద్ధిని అక్కన, బయ్యన్నలు ఓడించి అధికారం నుంచి తొలగించగా గణపతిదేవుని అనే బిరుదును పొందాడు.
- సామంత భోజని నాయకుల్లో కాకతీయ సైన్యం నెలూరుపై దాడిచేసి అక్కన్న, బయ్యన్నలను సంహరించి, మనుమసిద్ధిని నెలూరు సంహారంపై కూర్చోబెట్టారు. దీనికి ప్రతిఫలంగా మనుమసిద్ధి నుంచి మోటుపల్లి ఓడరేవును పొందాడు.
- పాండ్యరాజైన మొదటి జటావర్ష సుందర పాండ్యులు నెలూరుపై దాడి చేయగా మనుమసిద్ధి గణపతిదేవుని సాయం కోరాడు.
- తదుపరి పాండ్యులకు - నెలూరు చోడులు, కాకతీయులకు మధ్య జరిగిన ముత్తుకారు యుద్ధంలో రెండవ మనుమసిద్ధి మరణించగా, గణపతిదేవుడు ఓడిపోయి రాజీయ రంగం నుంచి నిష్క్రమించాడు.
- 1254లో రాజాజిని అనుమకొండ నుంచి వరంగల్ కు మార్చాడు.
- జాతీ చేసిన శాసనం: మోటుపల్లి అభయ చంద్ర శాసనం

- రుద్రమదేవిపై తిరుగుబాటు చేయగా జన్మిగ దేవుని సహాయంతో తిరుగుబాటును అణచి వేసింది.
- రుద్రమదేవి కాలంలో యాదవరాజు మహాదేవుడు ఓరుగల్లుపై దాడి చేయగా రుద్రమదేవి స్వయంగా మహాదేవుడితో పోరాడి విజయం సాధించింది.
- రుద్రమదేవిపై కాయస్థ అంబదేవుడు తిరుగుబాటును లేవనెత్తాడు.
- కాయస్థ అంబదేవుడు చంపబడ్డ శాసనం ప్రకారం తిరుగుబాటును అణచివేయడానికి వెళ్లిన రుద్రమదేవి, ఆమె సేనాని మల్లికార్జున నాయకున్ని అంబదేవుడు సంహరించాడు.
- రుద్రమదేవి పాలనా కాలంలో ఇటలీ యాత్రికుడైన మార్కోపోలో కాకతీయ రాజ్యాన్ని దర్శించాడు.

రెండో ప్రతాపరుద్రుడు

- అంబదేవుని తిరుగుబాటుకు ముందే రుద్రమదేవి తన వారసుడిగా ప్రతాపరుద్రుడిని ప్రకటించింది.
- 1290లో రాజ్యభారాన్ని స్వీకరించిన ప్రతాపరుద్రుడు రెండు ప్రధాన లక్ష్యాలతో పాలన ప్రారంభించాడు.
- 1) అంబదేవుడి తిరుగుబాటు ఫలితంగా కాకతీయ రాజ్యానికి, తన కుటుంబానికి ఏర్పడిన ప్రమాదాన్ని రూపుమాపడం.
- 2) పరరాజుల దాడుల నుంచి కాకతీయ రాజ్యాన్ని పరిరక్షించడం.
- ఇందుకు సైన్యాన్ని పునర్వ్యవస్థీకరించాడు. నాయకర విధానాన్ని అమలు చేశాడు.
- 1291లో త్రిపురాంతకంపై దాడిచేసి విజయం సాధించినట్లు ఇందులూ అన్నయ్య మేయించిన శాసనం తెలియజేస్తుంది.
- ఇతని కాలంలోనే తురుష్కులు కిసాన్లు దండయాత్ర చేశారు.

కాకతీయ ముఖ్య పాలకులు

- 1) కాకర్ల గుండ్రం
- 2) మొదటి బేతరాజు
- 3) మొదటి ప్రోలరాజు
- 4) 2వ బేతరాజు
- 5) దుర్గరాజు
- 6) 2వ ప్రోలరాజు
- 7) రుద్రదేవుడు
- 8) మహాదేవుడు
- 9) గణపతిదేవుడు
- 10) రుద్రమదేవి
- 11) ప్రతాపరుద్రుడు

కాకర్ల గుండ్రం

- కాకతీయ వంశ ప్రథమ చారిత్రిక మూల పురుషుడు. మూగల్లు శాసనంలో చెప్పిన రాష్ట్రకూటుల 3వ కృష్ణుడి సేనాని.
- రాష్ట్రకూటులకు సామంతుడిగా కొరవి ప్రాంతాన్ని పాలించాడు.
- ఇతని కుమారుడు మొదటి బేతరాజు

మొదటి బేతరాజు

- ఇతడు మేయించిన కాకతీయ శాసనం ప్రకారం కాకతీయ రాజుల్లో ప్రథముడు.
- ఇతని బిరుదు కాకతీపురాధినాథ
- కళ్యాణి చాళుక్యులకు సామంతుడు. వీరి శత్రువులైన ముద్దిగొండ చాళుక్యులు మొదటి బేతరాజుపై దాడి చేయగా, విరియాల కుటుంబానికి చెందిన ఎర్రభూపతి అతని భార్య కామసాని వారిని ఓడించి తరిమివేశారని గూడూరు శాసనం తెలియజేస్తుంది.

మొదటి ప్రోలరాజు

- మొదటి బేతరాజు కుమారుడు
- ఇతని బిరుదులు కాకతీ చల్లభ, అరిగజేశ్వరి
- హనుమకొండలో కేసరి చెరువును తవ్వించాడు.
- కళ్యాణి చాళుక్య మొదటి సోమేశ్వరుడి సామంతుడు.
- కాకతీయ, పిల్లలమర్రి, పాలంపేట శాసనాలు ఇతని ఘన కార్యాలను పేర్కొంటున్నాయి.

రెండో బేతరాజు

- మొదటి ప్రోలరాజు కుమారుడు.
- ఇతని బిరుదులు విక్రమ చక్ర, చలమర్తి గండ, త్రిభువన మల్లు
- కళ్యాణి చాళుక్య 6వ విక్రమరాయుడికి సామంతుడు.
- అనుమకొండలో బేతేశ్వరాలయం అనే శివాలయాన్ని నిర్మించాడు.
- అనుమకొండలో శివపురం నిర్మించి దాన్ని కాలాముఖ శైవముని రామేశ్వర పండితుడికి దానం ఇచ్చాడు
- అతను మేయించిన కాకతీయ శాసనం అతని పరిపాలన గురించి తెలుపుతుంది.

దుర్గరాజు

- ఇతను రెండో బేతరాజు కుమారుడు.
- ఇతను జాతీ చేసిన శాసనం కాకతీయ దుర్గ శాసనం.
- ఈ శాసనం మొదటి ప్రోలరాజు జీవితాన్ని, అతని విజయాలను వివరిస్తుంది.

రెండో ప్రోలరాజు

- తొలి కాకతీయుల్లో సుప్రసిద్ధుడు. (శ్రీ.శ. 1116 నుంచి 1157 వరకు అన్న దుర్గరాజు తర్వాత సింహాసనాన్ని అధిష్టించి పాలించాడు.
- కళ్యాణి చాళుక్య తైలపుడిని ఓడించాడు.
- కళ్యాణి చాళుక్యుల ప్రాచుర్యానికి అడ్డుకట్టవేసి కాకతీయులను ఒక అలోపితమైన శక్తిగా తీర్చిదిద్దాడు.
- రెండో ప్రోలరాజు గురించి తెలిపే శాసనం అనుమకొండ శాసనం.
- ఇతను జాతీ చేసిన శాసనాలు శనిగరం శాసనం, పద్మాక్షి అలయ శాసనం.
- రెండో ప్రోలరాజు అనుమకొండలో నిర్మించిన అలయాల ప్రస్తావన కేవలాలయం, పద్మాక్షి అలయం.

రుద్రదేవుడు

- ఇతని పాలనా కాలం 1158 నుంచి 1195 వరకు.
- రెండో ప్రోలరాజు కుమారుడు. స్వంత్ర

కాకతీయరాజుల్లో రుద్రదేవుడు ప్రథముడు.

- 1158 నుంచి 1162 వరకు కళ్యాణి చాళుక్యులకు సామంతుడిగా వ్యవహరించాడు. అతడు 1163లో స్వతంత్రం ప్రకటించుకున్నాడు.
- కాకతీయ సామ్రాజ్య నిజ వ్యవస్థాపకుడు. ఇతడు మేయించిన అనుమకొండ శాసనం రుద్రదేవుడి సైనిక విజయాలను గురించి తెలుపుతుంది.
- ఇతని బిరుదులు విద్యారాజు, దాయగజేశ్వరి
- దాయగజేశ్వరి బిరుదు పేరిట నాణేలను ముద్రించాడు.
- ఇతను స్వయంగా కవి. సంస్కృతంలో నీతి శివాలయాన్ని నిర్మించాడు.
- 1195లో యాదవరాజు జైతుగితో జరిగిన యుద్ధంలో రుద్రదేవుడు మరణించాడు. ఈ విషయాన్ని హేమాద్రి ప్రతఖండ గ్రంథం తెలుపుతుంది.

మహాదేవుడు

- రెండో ప్రోలరాజు కుమారుడు. రుద్రదేవుడి పెద్ద తమ్ముడు. ఇతని పరిపాలనా కాలం 1195 - 1198.
- ఇతను ప్రతీకారం తీర్చుకోవడానికి యాదవ రాజ్యంపై దండెత్తగా యాదవరాజు మహాదేవుడిని సంహరించి అతని కుమారుడైన గణపతి దేవుడిని బంధించాడు.
- మహాదేవుడి సేనాపతి - రేచర్ల రుద్రుడు

గణపతి దేవుడు

- ఇతని పాలనా కాలం 1199-1262
- కాకతీయుల్లో అత్యంత పరాక్రమ శీలి. తల్లిదండ్రులు బయ్యారం, మహాదేవుడు.
- గణపతిదేవుడు తెలుగు మాట్లాడి ప్రజలందరినీ ఏకం చేశాడు. ఇతని హయాంలో తెలంగాణలో పాలు అండ్ల ప్రాంతం అంతా కాకతీయుల పాలన కిందకు వచ్చింది.
- గణపతి దేవుడు బంధిగా ఉన్న సమయంలో రేచర్ల రుద్రుడు కాకతీయ రాజ్యాన్ని సరంక్షించి, బంధవిముక్తదయ్యాక గణపతి దేవుడికి అప్పగించాడు.
- రేచర్ల రుద్రుడికి గణపతి దేవుడు కాకతీయ రాజ్య స్థాపనాచార్య అనే బిరుదునిచ్చాడు.
- గణపతి దేవుని కాలంలో సేనాని - రేచర్ల రుద్రుడు
- గణ దశాదిపతి - జాయపసేనాని

రుద్రమదేవి

- 1262 నుంచి 1289వరకు పరిపాలించింది.
- రుద్రమదేవి బిరుదులు రుద్రదేవ మహారాజు, రాయగజేశ్వరి.
- అంబ, తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని పరిపాలించింది.
- వైక్ర మహిష

రుద్రమదేవి సేనానులు

- కాయస్థ జన్మిగదేవుడు రేచర్ల ప్రసాదిత్యుడు గోనా గన్నారెడ్డి
- రుద్రమదేవి సింహాసనం అధిష్టించడానికి సహకరించిన ఆమె సేనాని రేచర్ల ప్రసాదిత్యుడు. ఇతని బిరుదులు కాకతీయ రాజ్య స్థాపనాచార్య-2, రాయపిత మహాకవి.
- ప్రతాప చరిత్రను అనుసరించి రుద్రమదేవి సవతి సోదరులైన హరిహర, మురారి దేవుళ్లు

అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ కాకతీయులకు మధ్య జరిగిన ముత్తుకారు యుద్ధంలో రెండవ మనుమసిద్ధి మరణించగా, గణపతిదేవుడు ఓడిపోయి రాజీయ రంగం నుంచి నిష్క్రమించాడు.

1254లో రాజాజిని అనుమకొండ నుంచి వరంగల్ కు మార్చాడు. జాతీ చేసిన శాసనం: మోటుపల్లి అభయ చంద్ర శాసనం

1262లో మొదటి దండయాత్ర: అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ కాకతీయులకు మధ్య జరిగిన ముత్తుకారు యుద్ధంలో రెండవ మనుమసిద్ధి మరణించగా, గణపతిదేవుడు ఓడిపోయి రాజీయ రంగం నుంచి నిష్క్రమించాడు.

1254లో రాజాజిని అనుమకొండ నుంచి వరంగల్ కు మార్చాడు. జాతీ చేసిన శాసనం: మోటుపల్లి అభయ చంద్ర శాసనం

1262లో మొదటి దండయాత్ర: అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ కాకతీయులకు మధ్య జరిగిన ముత్తుకారు యుద్ధంలో రెండవ మనుమసిద్ధి మరణించగా, గణపతిదేవుడు ఓడిపోయి రాజీయ రంగం నుంచి నిష్క్రమించాడు.

ఉద్యోగాత్మక ప్రజ్ఞా వివరణలో మిశ్రమ నమూనాను వివరించినవారు?

మార్చి 23వ తేదీ తరువాత

51. బోధన నిర్ధారణ అనే అభివృద్ధి అభ్యసనం తెలిపినది?
  - 1) బండారు
  - 2) పెన్సెలజీ
  - 3) జాన్ డ్యూయీ
  - 4) బ్రూనర్
52. నర్తకి విద్యా విధాన రూపకర్త?
  - 1) ప్రోబెల్
  - 2) హెర్బర్ట్
  - 3) జాన్ డ్యూయీ
  - 4) స్పెన్సర్
53. ఉద్యోగ ప్రజ్ఞను మొదటిసారి పరిచయం చేసినది?
  - 1) వెయిన్ లియాన్ వెయిన్
  - 2) జాన్ మేయర్
  - 3) డేవియల్ గోల్డ్మన్
  - 4) గార్డెనర్
54. బహుళ ప్రజ్ఞను వివరించినది?
  - 1) థార్న్ డైట్
  - 2) గాగ్నీ
  - 3) కోల్మన్
  - 4) గార్డెనర్
55. ప్రజ్ఞ రకాలను తెలిపినవారు?
  - 1) గార్డెనర్
  - 2) థార్న్ డైట్
  - 3) గాగ్నీ
  - 4) పై అందరూ
56. యాంత్రిక, అమూల్య, సాంఘిక ప్రజ్ఞను తెలిపినవారు?
  - 1) గార్డెనర్
  - 2) థార్న్ డైట్
  - 3) గాగ్నీ
  - 4) గోల్డ్మన్
57. అనిర్వచనీయ అభివృద్ధిని వారిలో ముఖ్యుడు?
  - 1) కోల్మన్
  - 2) థార్న్ డైట్
  - 3) ఉడ్వెర్ట్
  - 4) విలియం జేమ్స్
58. వానిలిష్ట డ్రైడ్స్ అనే సైకాలజిస్ట్ ఉద్యోగ ప్రజ్ఞలో ఏ నమూనాను తెలిపాడు?
  - 1) మిశ్రమ నమూనా
  - 2) సామర్థ్య నమూనా
  - 3) స్వరూప నమూనా
  - 4) లక్షణ నమూనా
59. అంతర్ పర్యవేక్షణ, బహిష్ పర్యవేక్షణ అనే భావన ఇచ్చినవారు?
  - 1) కాల్ యంగ్
  - 2) కాల్ రోజర్స్
  - 3) లెవీన్
  - 4) పింజెట్
60. వైబేలు భాష, అంతర్గత భాషలను తెలిపినవారెవరు?
  - 1) థామ్సన్
  - 2) వైగోట్స్కీ
  - 3) వెబెర్
  - 4) సీషోర్
61. బయిలెన్ అనువంశిక వాది?
  - 1) వాట్సన్
  - 2) బాగ్నీ

62. కింది వారిలో పరిశన వాది కానివారు?
  - 1) పియర్సన్
  - 2) వాట్సన్
  - 3) బాగ్నీ
  - 4) గోల్డ్మన్
63. సాంఘిక సాంస్కృతిక (జ్ఞాన నిర్మాణ) నిర్ధారణాన్ని తెలిపినవారెవరు?
  - 1) గార్డెనర్
  - 2) వైగోట్స్కీ
  - 3) కోల్మన్
  - 4) లెవీన్
64. సాంస్కృతిక వ్యాకరణ నిర్ధారణాన్ని తెలిపినవారు?
  - 1) వైగోట్స్కీ
  - 2) కాల్ రోజర్స్
  - 3) థామ్సన్
  - 4) ఎరిక్సన్
65. కర్వేట్స్, ఏకమతి లాంటి భావనలను వివరించినవారు?
  - 1) కోల్మన్
  - 2) పీయాజె
  - 3) గోల్డ్మన్
  - 4) వైగోట్స్కీ
66. సాంఘిక ప్రవర్తనను ఏకాంక, సహాంతర, సహకార త్రీడ ద్వారా వివరించినవారు?
  - 1) జోన్ డ్యూయీ
  - 2) వైగోట్స్కీ
  - 3) కోల్మన్
  - 4) గార్డెనర్
67. ఉద్యోగాలకు మూలం సహజాతాల్ అని 'ప్రయోజనకర వాదం' అనే సిద్ధాంతంలో వివరించినవారు?
  - 1) జాన్ డ్యూయీ
  - 2) శాండిల్స్
  - 3) గోల్డ్మన్
  - 4) మెక్ డొంగెల్
68. కింది వారిలో అనువంశిక వాది కానివారెవరు?
  - 1) కల్లికాక్
  - 2) పియర్సన్
  - 3) గార్డెనర్
  - 4) ఎవరూ కాదు
69. వైతిక విశాస నిర్ధారణాన్ని ప్రవేశపెట్టినవారు?
  - 1) పీయాజె
  - 2) కోల్మన్
  - 3) గోల్డ్మన్
  - 4) కోల్మన్
70. కింది వారిలో కార్యకరణ వాది?
  - 1) విలియం జేమ్స్
  - 2) టి.ఎల్. డి.ఎల్
  - 3) విలియం జేమ్స్
  - 4) టి.ఎల్. డి.ఎల్
71. కింది వారిలో సంరక్షన వాది కానివారు?
  - 1) హార్వేర్
  - 2) ఊంట్
  - 3) టి.ఎల్. డి.ఎల్
  - 4) ఎవరూ కాదు
72. మంద బుద్ధులకు ప్రత్యేక బోధనా విధానాలను మొదటిసారి సూచించినవారు?
  - 1) అగ్నేస్
  - 2) మాంటిస్సోరి
  - 3) ప్రోబెల్
  - 4) పీయాజె

73. భాషలో దశలను తెలిపినవారు?
  - 1) జర్మిల్
  - 2) సీషోర్
  - 3) థామ్సన్
  - 4) ఎవరూ కాదు
74. ఉద్యోగాత్మక ప్రజ్ఞా వివరణలో మిశ్రమ నమూనాను వివరించినవారు?
  - 1) మేయర్
  - 2) సలోవే
  - 3) పై ఇద్దరూ
  - 4) గోల్డ్మన్
75. 'శిశువు విశాసంలో దడర నమూనా' (ప్లెన్ అఫ్ డెవలప్మెంట్)ను తెలిపినవారు?
  - 1) ప్రోబెల్
  - 2) స్టాన్లీహాల్
  - 3) మాంటిస్సోరి
  - 4) ఎరిక్సన్
76. శిశువులో ఉద్యోగ విశాసాన్ని వివరించినవారు?
  - 1) కార్వెన్
  - 2) టి.ఎల్. డి.ఎల్
  - 3) గోల్డ్మన్
  - 4) మేయర్
77. ఉద్యోగాలకు మూలం సహజాతాల్ అని 'ప్రయోజనకర వాదం' అనే సిద్ధాంతంలో వివరించినవారు?
  - 1) జాన్ డ్యూయీ
  - 2) శాండిల్స్
  - 3) గోల్డ్మన్
  - 4) మెక్ డొంగెల్
78. కింది వారిలో అనువంశిక వాది కానివారెవరు?
  - 1) కల్లికాక్
  - 2) పియర్సన్
  - 3) గార్డెనర్
  - 4) ఎవరూ కాదు
79. వైతిక విశాస నిర్ధారణాన్ని ప్రవేశపెట్టినవారు?
  - 1) పీయాజె
  - 2) కోల్మన్
  - 3) గోల్డ్మన్
  - 4) కోల్మన్
80. వైయక్తిక బోధనా పద్ధతిని సూచించినవారు?
  - 1) గార్డెనర్
  - 2) సీషోర్
  - 3) థార్న్ డైట్
  - 4) సోక్రటీస్
81. స్టాన్లీఫర్ట్ బిన్ పరిశీలనా రూపకర్త?
  - 1) బిన్
  - 2) స్టెర్న్
  - 3) రిట్జన్
  - 4) ఎవరూ కాదు
82. సహజ సామర్థ్యాల అభ్యుదయానికి మూల పురుషుడు?
  - 1) గార్డెనర్
  - 2) గోల్డ్మన్
  - 3) సీషోర్
  - 4) బిన్
83. స్వజాతాత్మక అనే అంశానికి సంబంధం గల సైకాలజిస్ట్?
  - 1) గోల్డ్మన్
  - 2) బాగ్నీ

84. స్వజాతాత్మకత, ఆలోచనకు మధ్యగల సంబంధాన్ని తెలిపినవారు?
  - 1) గోల్డ్మన్
  - 2) వల్టాన్
  - 3) స్పెన్సర్
  - 4) పై అందరూ
85. స్వజాతాత్మకతలో దశలను తెలిపిన వ్యక్తి?
  - 1) వల్టాన్
  - 2) స్పెన్సర్
  - 3) పై ఇద్దరూ
  - 4) షోర్
86. వ్యక్తి విత్త వ్యక్తి శరణంలో విడుదలయ్యారనాకు సంబంధం ఉందని చెప్పినవారెవరు?
  - 1) అరిస్టోట్ల
  - 2) అల్ఫోర్ట్
  - 3) హెర్బర్ట్
  - 4) కాల్మన్
87. ప్రాథమిక, మాధ్యమిక, ద్వితీయ లక్షణాల ద్వారా మూర్ఖమత్వాన్ని వివరించినవారు?
  - 1) కాల్మన్
  - 2) అల్ఫోర్ట్
  - 3) ఇంట్స్
  - 4) ఎరిక్సన్
88. కింది వారిలో లక్షణాంశ నిర్ధారకకర్త కానివారు?
  - 1) కాల్మన్
  - 2) అల్ఫోర్ట్
  - 3) పై ఇద్దరూ
  - 4) యంగ్
89. కింది వారిలో ప్రత్యేక పరిశీలన వివరించినవారు?
  - 1) రోషాక్
  - 2) ముర్త్
  - 3) మెయర్
  - 4) మోరిస్
90. తుల్య ప్రకృతి విరామాల మాపని పద్ధతి ప్రవేశపెట్టినవారు?
  - 1) ధర్మన్
  - 2) కాల్మన్
  - 3) యంగ్
  - 4) గోల్డ్మన్
91. నిర్ధారణ మాపనాలు (రేటింగ్ స్కేల్)ను మొదటిసారి రూపొందించినవారు?
  - 1) బాగ్నీ
  - 2) గోల్డ్మన్
  - 3) ధర్మన్
  - 4) లైక్
92. సాంఘిక అంతర మాపన సూచించినవారు?
  - 1) గోల్డ్మన్
  - 2) బాగ్నీ
  - 3) ప్రాయ్డ్
  - 4) మోరిస్

93. అభిరుచి మాపనాలను లక్షణాంశ పక్షం (ఉత్సాహ పక్షం) రూపంలో మొదటిసారి వివరించినవారు?
  - 1) పైన్
  - 2) స్టాన్లీహాల్
  - 3) కూడర్
  - 4) ఎవరూ కాదు
94. కులసాన్ని నిర్వచించినవారు?
  - 1) కోల్మన్
  - 2) కరోల్
  - 3) గుడ్
  - 4) పై అందరూ
95. కింది వారిలో వైఖరి మాపనాలతో సంబంధం లేనివారు?
  - 1) ధర్మన్
  - 2) గోల్డ్మన్
  - 3) లైక్
  - 4) స్టాన్
96. మరపుతూ యంత్రాలను (రక్షిత తంత్రాలు) తెలిపినవారు?
  - 1) ఎనా స్ట్రయ్డ్
  - 2) సిగ్మండ్ ఫ్రాయిడ్
  - 3) పై ఇద్దరూ
  - 4) కరోల్
97. సంఘటన నిర్వచించినవారు?
  - 1) ధర్మన్
  - 2) లెవీన్
  - 3) 1, 4
  - 4) హంట్
98. సంఘటన రకాలను తెలిపినవారు?